

ІНВЕСТИЦІЯМ ПЕРЕШКОДЖАЄ САМ УРЯД

Київ. — Головною перешкодою для інвестицій в Україні є сам Уряд, який створює несприятливий клімат для інвесторів, заявив 1-го квітня комерційний аташе при амбасаді ЗСА в Києві Андрій Бігун, згідно з повідомленням «ОМРІ Дейлі Дайджест».

Свою заяву він зробив після того, як американська електронічна компанія «Моторола» проголосила минулого тижня, що згортає свою діяльність в Україні у зв'язку з несприятливим інвестиційним кліматом. Згідно з повідомленням агентства Ройтерс, «Моторола», яка планувала продати 15 років інвестувати в Україні 500 млн. дол., незадоволені умовами і законами, що постійно міняються і суперечать один одному. На думку західних аналітиків, українська влада фаворитизує місцеві компанії, які не грають головної ролі на телекомунікаційному ринку.

А. Бігун сказав, що Мі-

ністерство Інформації надало «Моторолі» ліцензію на керування системою мобільного телефонного зв'язку, але пізніше наполягло на тому, щоб фірма подала заяву на дозвіл користуватися частотою GMS-900. Згідно з українськими законами, лише місцеві компанії мають право на комунікаційні частоти.

Роман Шпек, голова Національного агентства з реконструкції і розвитку, висловив жаль з приводу того, що «Моторола» покидає Україну, однак зазначив, що дві інші компанії, «Київська зоря» і Український Мобільний Зв'язок, продовжуватимуть працювати в Україні. Право на це вони разом з «Моторолою» дістали в лютому.

Тим часом підтримував аналітику «Київська зоря» урядом, що збирається інвестувати цього року в свою мережу телефонного мобільного зв'язку 30 млн. дол.

УНА вбачає російсько-американську змову проти України

Київ. — Українська національна Асамблея зробила заяву, в якій твердить, що на вершинній зустрічі президентів Росії і ЗСА в Гельсінкі Україну і решту колишніх радянських республік, крім балтійських, було віддано під «протекторат» Москви в обмін за згоду щодо поширення НАТО на схід, повідомила 1-го квітня УНА. Згідно із заявою, Росія також погодилася згорнути військово-технічну співпрацю з Китаєм, Іраном та Індією.

«Незалежність ядерної України цікавила Америку — без'ядерною Україною можна торгувати», — пишуть автори «Послання УНА щодо Гельсінкської змови», не на-

водячи ніяких фактів на підтвердження своєї інформації.

Як відомо, в червні минулого року Україна стала без'ядерною державою, вивісивши до Росії останню ядерну бомбоголовку. Це, на думку ряду національних організацій, в тому числі й УНА, дуже послабило становище України в світі.

«Україна мусить оголосити про вихід з СНД, реанімувати Інститут Ядерних Досліджень і розгорнути національну ядерну програму», — пишуть автори послання.

Вони також закликали «проголосити Україну імперіалістичною державою з тим, щоб усі подальші змови відбувалися з її участю».

Увійшли в життя нові закони для імігрантів

Нью Йорк. — З днем 1-го квітня обов'язують в ЗСА нові вимоги щодо перебування на терені ЗСА імігрантів з інших країн, які бажають тут залишитися. Новий закон урегулює імміграційному уряду відслідкування батьківщини тих осіб, які перебувають на терені ЗСА нелегально.

Вістки про новий закон і невпевність як він буде у практичній переведенні в життя викликали занепокоєння серед усіх новопривбулих, які в один чи другий спосіб стараються залишитися на терені ЗСА. Ця невпевність була причиною, що впродовж березня черги до іміграційних урядів, зокрема в Нью Йорку, були безкоштовні, як також такими були до уряду, в якому можна заключити подружжя.

Згідно з новим законом, який зобов'язує від 1-го квітня, кожна особа, що продовжує нелегально перебування в ЗСА на 180 днів від 1-го квітня не буде могла прийти до ЗСА впродовж наступних трьох років. Ті, які нелегально перебувають понад рік, не зможуть прийти тут через 10 років. Новий закон дозволяє також іміграційному уряду відмовити права в'їз-

ду до ЗСА тим особам, що мають фальшиві папери.

Все це оформлене в новому імміграційному законі, але як поінформувала минулого тижня Служба іміграції і натуралізації (СІН) на пресовій конференції, відношення до нелегальних імігрантів не буде змінено хоча б тому, що Уряд не має можливостей точно перевести в життя нові прописи.

Хоча новий закон підписав Президент Білл Клінтон ще в вересні минулого року, багато у ньому не є вияснене і буде wymagaти інтервенції адвокатів та інтерпретації урядових чинників, особливо, що торкається старань про «зелену карту», яку досі можна було отримати навіть в часі нелегального перебування в ЗСА.

Напередодні впровадження нового закону відбулися в Нью Йорку дві пресові конференції, в яких СІН і ньюйоркська іміграційна коаліція вияснили нові закони представникам етнічної преси. Тому, однак, що закон не має точних пояснень, як його виконувати, наразі на протест федеральної судові у Вашингтоні відкладено переведення його в життя на чотири дні.

Шукають шляхів виведення економіки з тіні

Київ (УНІАР). — Тут відбувся семінар на тему подолання корупції та виведення економіки з тіні, організований Міжнародним центром перспективних досліджень.

Директор Інституту економічних реформ Олександр Турчинов зазначив, що коли в державі 40 відсотків економіки залишається в тіні, то йдеться про тотальну ітизацію економіки, а в Україні сьогодні тінюють обсяг економіки складає 43-45 відсотків від реального валового внутрішнього продукту.

Експерт Світового банку з питань розвитку приватного сектора Ендрю Стоні сказав, що Україна є місцем, де дуже багато коштів розпочати своє підприємство, здійснювати його чи закрити. За даними опитування Світового банку, на працю з папірцями керівники українських підприємств витрачають близько третини свого робочого часу. У Литві ж, наприклад, цей показник вдвічі мен-

ший.

Від хабарництва найбільше потерпають невеликі підприємства. Якщо в малому підприємстві працює 10 осіб, то на хабарі іде приблизно 150 дол. з особи щорічно. Якщо працівників 50 і більше, то цей показник становить 35 дол. Це також є однією з причин, що змушує українські підприємства працювати в тіні.

На думку Е.Стонна, для обмеження тінізації економіки і корупції необхідно обмежити пільги, які контролюють урядовці, а також збільшити відповідальність за отримання хабаря. Тобто створити систему національної чесності, яка передбачала б: антикорупційну стратегію державного сектора; незалежні контрольні органи; громадську участь у демократичному процесі; усвідомлення громадянської ролі громадянського суспільства; підзвітність судової влади; залучення засобів масової інформації тощо.

В. Пинзеник став причиною відкладення доповіді прем'єра

Київ. — Заява віцепрем'єра Віктора Пинзеника про резигнацію була повною несподіванкою для Кабінету Міністрів і це змусило прем'єр-міністра Павла Лазаренка відкласти свою доповідь у парламенті на тиждень, повідомила 2-го квітня УНІАР, покликаючись на урядові джерела.

Згідно з інформацією, текст запланованої на 2-го квітня доповіді був повністю готовий, однак в ньому не була врахована заява В. Пинзеника про резигнацію. Служби прем'єра в цей день займалися уточненням становища голови Уряду та переробленням промови, в якій П. Лазаренко мав торкнутися реорганізації Кабінету Міністрів. Згідно з ко-

респондентом УНІАР, доповідь перенесена на 9-го або 10-го квітня.

Однак радник Президента Ігор Шаров навіншу урядові відкладення доповіді, зазначивши, що парламент ще не розглянув у третьому читанні проект закону про Кабінет Міністрів, який визначає становище Верховної Ради щодо функцій і структури Уряду. «Тому виступ прем'єр-міністра України на цьому тижні із пропозиціями щодо структури Уряду є недоцільним», — сказав І. Шаров.

Як відомо, 42-річний В. Пинзеник, провідний економіст-реформатор, який зіграв головну роль у приборканні інфляції і

(Закінчення на стор. 3)

Починаються передвиборчі пристрасті

Марганець, Дніпропетровська (УНІАР). — Тут у суботу, 29-го березня, близько 7-ої години ранку до помешкання директори місцевої телевізійної студії «Веста» Галини Лаврушиної прибула група міліціантів, щоб примусово доставити її в суд, оскільки на нею однакові поштові виклики вона не з'являлася.

Відмовилася журналістка й цього разу іти з міліціантами. Тоді вони витягли її з ліжка в нічний сорочці і потягли до авта. Вже на вулиці родичі зчинили галас і міліціанти її пустили, але в наслідок стресу Лаврушина потрапила до лікарні за загостренням гіпертонії та стенокардії. Скерована прокурором судовою медичною експертиза підтвердила діагноз, а також виявила синці на тілі Лаврушиної.

На думку політичних коментаторів, Лаврушина опинилася в центрі передвиборчого конфлікту між посадником міста Олегом Бідином та депутатом Верховної Ради від Марганецької виборчої округи Олександром Жиром, який очолює парламентарну Комісію законності і правопорядку. Лаврушина

висвітлювала передвиборчу кампанію виступом, а тоді, за її ж висловом, «почала працювати лише з О. Бідином». Отож від середини лютого телевізійна студія пережила шквал фінансових переворотів, проведених, на думку Лаврушиної, з численними порушеннями закону. Після чого проти студії порушено справу в суді «за приховування від держави доходів в особливо великих розмірах». Лаврушина пояснила, що на виклики судді не з'являлася через брак часу.

Посадник міста О. Бідин сказав журналістам, що, після його спроб перервати діяльність кількох комерційних структур, деякі представники Управління міліції почали переслідувати і його. Ці комерційні фірми, за словами О.Бідняка, взяв під свій захист депутат Верховної Ради О.Жир, який домагається резигнації Бідиного. Лаврушина ж, на думку О.Бідняка, постраждала тому, що напередодні взяла в нього інтерв'ю, під час якого останній розповів про деякі зловживання керівників комерційних структур.

Росія зробила крок до відновлення імперії

Москва. — В середу, 2-го квітня, президент Росії Борис Єльцин і президент Білорусі Александр Лукашенко підписали в Кремлі пакет документів про створення союзу держав. Вони також вважали проект статуту союзу і підписали меморандум про взаєморозуміння щодо того, що документи потребують «деяких поліпшень».

У договорі, між іншим, говориться, що «виходячи з духової близькості і спільності історичної долі своїх народів, спираючись на їхню волю до глибокого єднання, намагаючись ефективно використати матеріальний та інтелектуальний потенціал Росії і Білорусі в інтересах їхнього соціального та економічного прогресу... Сторони домовилися: Співдружність Росії і

Білорусі (утворена 2-го квітня 1996 року) перетвориться в Союз... Договір не заторкує прав і зобов'язань Сторін в рамках інших договорів, учасниками яких вони є, і не спрямований проти третіх держав... Він відкритий для приєднання до нього інших держав...».

Коментуючи що подію, Б. Єльцин запевнив, що народи обох держав «відчують радість і надію», а А. Лукашенко висловив певність, що «приклад Росії та Білорусі притягне до себе інші народи колишнього СРСР».

Насправді «радість і надія» — це очевидне перероблення. В Білорусії не припиняються демонстрації протесту проти втрати республікою незалежності. Над країною

(Закінчення на стор. 3)

Невдачі переслідують Б. Клінтона

Вашінгтон. — Починаючи вже з перших днів виборчої перемоги, президента Білла Клінтона переслідують турботи і невдачі. Почалося це від не підтверджених натяків про те, що Білий Дім включно з Президентом і віцепрезидентом не надто правилим шляхом здобували та отримували жертви для своєї партійної виборчої кампанії.

Президент Б. Клінтон завдяки намагався відмежувати себе від всіх цих закидів і кожчасно твердив, що до придбання фондів для передвиборчої кампанії він дуже мало причинився і зовсім себе відмежовував від будь-яких натяків, що він був причетним у придбанні фондів для Демократичної партії.

Останнім часом, одне за одним його заперечення втрачали вірогідність, бо появлялися незапереч-

ні докази його власних вчинків. І так у середу, 2-го квітня, з документів Білого Дому, засоби масової інформації дізнались, що президент Б. Клінтон і віцепрезидент Ал Гор були в постійному тісному зв'язку з тими, хто керував придбанням фондів. Ба, що більше, документи Геролда Ікса, колишнього заступника керівника персоналу Білого Дому, персоналу Білого Дому, згадують, що Білий Дім уважно і пильно координував програму здобуття фондів для Крайового комітету Демократичної партії.

Все це тільки збільшує кількість доказів, які підравають попередні намагання Президента відмежувати свою передвиборчу діяльність у придбанні фондів для особистої передвиборчої кампанії від тієї, що відносилася до Демократичної партії.

В Україні (3 інформацій УНІАР)

ПОЖЕЖНИКИ ЗАКРИЛИ ТЕАТР

ЛьВІВ. — Пожежники інспекція після чергової перевірки заборонила працю театру ім. Марії Заньковецької з огляду на недотримання правил пожежної безпеки. Художній керівник театру Федір Стригун з цього приводу має іншу думку: «Дехто рукою пожежників прагне позбутися нас. Урядова верхівка прагне скинути тягар з плечей, оскільки утримання закладу обходиться в солідну суму».

ВИСЛОВЛЕНО НЕДОВІР'Я В. ЩЕРБАНЮ

КИЇВ. — Голові Ліберальної Партії України Володимирові Щербаню Політичний виконавчий комітет партії висловив недовіру. За словами члена політвиконкому Володимира Ампліогова, відітні В. Щербань не може виступати від імені партії, вести переговори чи ухвалювати рішення без згоди керівництва ЛПУ. Сам В. Щербань сказав журналістам, що залишається на чолі партії до чергового з'їзду, який відбудеться ввосени цього року. ЛПУ вважається політичним представником донецької фінансово-промислової групи. Ліберальна Партія є другою, після Комуністичної, за числом зареєстрованих членів. Виконавчий комітет на чолі з Ампліоговим звинувачує В.Щербаня у намаганні керувати партією, як комерційною структурою та в намаганні вести ЛПУ до коаліції з «Новою Україною» чи Рухом, що суперечить генеральній лінії партії. Ліберали, які збираються вірність В. Щербаневі, називають рішення виконкому «путчем» і мають намір продовжити боротьбу.

П. ЛАНОВИЙ ОБІЦЯЄ ПРИСКОРИТИ ПРИВАТИЗАЦІЮ

КИЇВ. — Новопризначений голова Фонду Державного Майна України Володимир Лановий назвав одним з пріоритетних напрямів діяльності фонду «опрацювання нормативних документів з приватизації стратегічно важливих для економіки України підприємств». Перший віцепрем'єр-міністр України Василь Дурдинець, який представив нового голову працівникам ФДМ України,

У СВІТІ

НОВІ ТЕРОРИСТИЧНІ АКЦІЇ та внутрішні непорозуміння примусили ізраїльського президента Бен'яміна Нетанягу шукати допомоги та розуміння в Америці. Згідно з повідомленнями зустріч з президентом Біллом Клінтоном у Білому Домі заплановано на понеділок, 7-го квітня. Якої саме допомоги потребує у теперішній напруженій ситуації на Близькому Сході ізраїльський прем'єр-міністр, не виявлено. У Вашингтоні йорданський король Гуссейн підкреслив, що «тепер найбільш активної ролі ЗСА» щоб дати раду та злагодити ситуацію.

ПОЖЕЖНИКИ ЗАКРИЛИ ТЕАТР

ЛьВІВ. — Пожежники інспекція після чергової перевірки заборонила працю театру ім. Марії Заньковецької з огляду на недотримання правил пожежної безпеки. Художній керівник театру Федір Стригун з цього приводу має іншу думку: «Дехто рукою пожежників прагне позбутися нас. Урядова верхівка прагне скинути тягар з плечей, оскільки утримання закладу обходиться в солідну суму».

БЕЗПЕЦІ ДЕРЖАВИ ЗАГРОЖУЄ ЕКОНОМІЧНА КРИЗА

КИЇВ. — Секретар Ради національної безпеки і оборони України Володимир Горбулін під час зустрічі з журналістами в Адміністрації Президента висловив певність, що національній безпеці України передусім загрожують соціально-економічні проблеми. За його словами, реформи в Україні не лише рухаються повільно, але й гальмуються. Причина ж цього криється у недосконалої системі управління. «Решаючі бракує реформістського алгоритму управління» зі швидкими структурними і кадровими змінами. Кабінет Міністрів, на думку Горбуліна, має змінити структуру і «перейти на функційний принцип», а урядовий апарат він назвав «гальмуючою структурою». Персональні зміни необхідні також в енергетичній галузі. Питання комплексного енергозабезпечення, вважає В.Горбулін, можна вирішити, змінивши ситуацію на газовому ринку, «щоб не було монополістів, особливо регіональних».

НРУ СПІВПРАЦЮЄ З НКПУ

КИЇВ. — Народний Рух України та Національна Конфедерація Профспілок України (НКПУ) уклали угоду про спільну діяльність, метою якої є зміцнення державності, побудова демократичного суспільства та соціальний захист громадян. Рух зобов'язався представляти профспілки, які входять до НКПУ, в органах законодавчої та виконавчої влади. НКПУ приєдналася до виборчого об'єднання «Рух за народ, за Україну». Угоду підписали голова НРУ Вячеслав Чорновіл та голова НКПУ Юрій Пивоваров.

ПРОПОНУЮТЬ АКЦІЇ НАФТОЗАВОДУ

ХЕРСОН. — Фонд державного майна України має намір виставити

на некомерційний конкурс 61 відсоток акцій виробничого об'єднання «Херсонський нафтопереробний завод». За статутним планом передбачається 23,82 відс. капіталу розподілити на пільгових умовах серед працівників заводу. 5,18 відс. — виставити на сертифікатний аукціон, а 10 відс. залишити в державній власності. На сьогодні цей завод майже монополіє становить на ринку з виготовлення нафтового коксу і паливного мазуту. Підприємство виробляє також бензин, дизельне паливо, шляховий і будівельний бітум. За обсягом виробництва завод посідає третє місце в Україні.

НОВІ ПАРАФІЇ УПЦ МП

СУМИ. — Голова обласної організації Народного Руху України Олександр Дубовик висловив занепокоєння тим фактом, що в Сумській області на розпорядження Обласної державної адміністрації зареєстровано відразу сім релігійних громад Української Православної Церкви Московського Патріархату. В області є тільки сім парафій УПЦ КП і водночас понад 100 парафій належать до УПЦ МП і це число невпинно зростає. Значив О. Дубовик.

П. ЛАЗАРЕНКО ПРОВІВ НАРАДУ

ОВІДЮПІЛЬ, ОДЕСЬКА ОБЛАСТЬ. — Прем'єр-міністр України Павло Лазаренко провів у місті Овідіополі всеукраїнську нараду-семинар з проблем зрощування і землеробства. Голова Уряду скритикував доповідь одного з керівників колгоспу, який звітнував про «ефективне зрощування земель». За словами Лазаренка, державні зрощувальні системи зруйновано та розграбовано, отож про успішні показники мови бути не може. «Головна причина прораханків у тому, що галузь сьогодні не має справжнього господаря», а керівники колгоспів знову і знову звертаються до держави по гроші та матеріально-технічні засоби. На думку прем'єра, в Україні 552.000 гектарів угідь залишаються без належної уваги меліораторів, а на цих землях можна було б виростити мільйон тонн пшениці та кормових культур.

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ БІЛЛ КЛІНТОН звернувся до урядових чинників, щоб розглянули існуючі можливості, котрим можна б зупинити реклами алкоголічних напків на екранах телебачення. Ці заходи Президента є наслідком ліквідації алкоголічного промисловості існуючої північній добровільної заборони таких реклам. Президент Б. Клінтон вважає, що такі реклами в телебаченні заохочуватимуть молодь вживати алкоголь. Проти такої рекламної дискримінації, як і можна було виступила алкоголічна промисловість.

Місце в світі інформації

Кожна людина живе за своїми власними уявленнями про доволішній світ, однак нерідко помічаємо, що ці уявлення дуже подібні. Різні люди, хоч би й серед нас, українців, досить однаково думають про інші народи — наприклад, про японців, китайців чи французів. Чому це так? Частинно тому, що всі ми зачерпуємо з того самого моря міжнародної інформації, а вона доступна для кожного з нас. Отже, усі знають все — з радіо, телебачення, преси, всі бачать в одній і тій же момент — гору Фуджійма, Олімпіаду в Атланті і виходи бомб з Палестини. Користуючись тим самим джерелом інформації, ми, цілком мимовільно, уподібнюємося в думках і поглядах.

Але чи не можна цьому мимовільному процесові надати цілеспрямованості, тобто свідомо прищипити людям певне уявлення, певний образ? Це й як можна! Відомо, яке величезне суспільне значення має «публік рілейшенс» у розвинутих країнах — зв'язок з громадськістю, чи іншими словами — організований вплив на громадську думку. І нема в цьому явищі нічого злого ani підступного, навіть цілком навпаки — спеціалісти з цієї ділянки роблять не щось інше, як виконують соціальне замовлення: скажімо, споживачі хочуть — мають право! — як найбільше знати про певну фірму. Зі свого боку, та фірма зацікавлена, щоб поширювана інформація була сприятливою, позитивною. Створення позитивного уявлення — це, власне, і є метою «публік рілейшенс». Negativні уявлення можна не створювати — вони виникають самі по собі, стихійно, а от позитивні потребують великого вміння, особливо коли йдеться не про локальну систему «фірма-споживач», але про більш універсальні речі — політичну партію чи блок партій, урядову коаліцію, певну країну, міждержавні альянси та ін.

Ця галузь знань і діяльності є переважною для молодіжної української держави, про яку світ все ще знає замало, а те, що знає краще, пов'язане з негативними сторонами української дійсності — з Чорнобильом, примітивістю економіки, корупцією, бездарною політикою щодо розподілу Чорноморського флоту. Крім того, на жаль, і поза Україною, і в самій Україні все ще діють різні очорнювачі нашої нації, її історії. Згадаймо хоч би ганебний телевізійний репортаж у програмі Si-Bi-Es «60 хвилин». А тим часом українці мають багато доброго, того, що вартує як скарбово задекларувати перед світом. Проблема в малому: треба вміти це робити!

Вже пару років у Києві при Інституті міжнародних відносин діє Українська асоціація зв'язків з громадськістю, очолює її професор Георгій Попеченко, автор цікавої книги «Меджмейкер», у якій глибоко і гостро порушує проблеми створення привабливого образу України. І не лише для зовнішнього світу. Зв'язок з громадськістю не є «іспованним телефоном», дією в один бік, формуванням громадської думки і впливом на неї, але також і зворотню дію — врахування цієї думки. Йдеться про переважно річ — гармонізацію взаємин між особою і суспільством.

Заснувати в Україні «публік рілейшенс» як потужну мережу, яка у своїх інформаційних потоках виноситиме на поверхню життя все найцінніші, найперспективніші — в цьому завданні великою мірою сприяє західній українській діаспорі, яка в країнах поселення як могла пропагувала свій народ і яка продовжує жити Україною. Очевидно, ця діяльність вимагає шоразу вищого рівня, до неї варто активніше залучати молодих українсько-американських професіоналів, які розуміються на справі. Нове життя, казав поет, нового прагне слова, а ми на нього спромагаємося далеко не завжди. У згаданій книзі міститься досить справедливий докір на адресу діаспори: «Ми все розгортали в бік минулого, тому що на цьому зрізі історії ми мали найбільше розбіжностей з Росією. Тут є і суб'єктивний аспект. Він пов'язаний із тим, що «сидок вишневий коло хати» має сенс з погляду людини із діаспори, яка дійсно хоче на певний час припасти до рідної землі. Але потім вона повертається у свій модерний світ, залишаючи нас у становищі людей із заповідника. Діаспора запрошує де себе відповідні хорові колективи. І Україна у відповідь заходила експортувати тільки фольклорний варіант культури...»

Так, це правда. Нехай безсмертним буде «сидок вишневий коло хати», однак разом з ним Україна за всіма своїми ознаками і виразами є сучасною країною і треба навчитися талановито, як скарбово задекларувати це перед рештою світу.

Петро Грицак

До 80-ліття Правописної Комісії

Цього року якраз минає 80 літ від скликання першої Всеукраїнської правописної конференції у Харкові, тоїшньої столиці УСРС, офіційної української держави. Відзначалася вона тим, що відбувалася в розгарті «українізації», й тому на неї скликано відомих українських вчених-мовознавців також з-поза УСРС. Тетерішній українська «академічна» номенклатура напевне ніколи б не відважилася на такий крок сьогодні — із причин, що будуть подані нижче.

Справа української мови мусила перебороти неможливі труднощі, закн взагалі могло йти до того ролу конференції. Було це спричинене великою політичною силою ворогів усього українського. Через низький культурний розвиток, у порівнянні з іншими європейськими народами, і брак усякої етики у наукових справах вони не спромагалися признати для української мови статус окремої, великої слов'янської мови, без жодних застережень. Всупереч опініям незалежних учених, поляки, як і москалі-росіяни, вперто уважали українську мову тільки наріччям, діалектом своєї власної мови. Це поляки твердили ще при кінці XIX ст., тої як вилінови росіяни, без найменшого встиду, це відверто дискутують у своїй Державній думі навіть сьогодні. В той самий час, як це багато українських дітей в Україні навчається в російськомовних школах, боротьба за українську школу в деяких регіонах України набирає характеру примітивного протистояння через неможливість низьку культуру і примітивність російської сторони, що є даліше свято переконана у «природній російській» російській мові й культури над усіма іншими, та в праві накінити її іншим національностям, які цього добра взагалі собі не бажать. Тим часом у Російській Федерації нема ще навіть одної української шкільної школи.

Поляки в XIX ст. завдали собі багато труднощів, щоб перевести тодішню «руську» мову на латинку. Тому сам М. Шахевич у книжці «Азбука і

Abecado», виданій в Перемішлі 1836 року, гостро виступав проти того, що стало пізніше улюбленим коником польської адміністрації в Галичині, Росії, зі своєї сторони, продовжують боротьбу проти української мови та окремого українського правописання заборонами 1863 та 1876 років, коли пізніше, вже у 30-их роках XX ст., доходить до цілковитого масакри українського правописання та до скасування чомусь неможливої букви «ї», без найменшого лінгвістичного прееденту, під гаслом боротьби із «шкідливим» у мовознавстві й українським націоналізмом.

Фактично було це намагання знизити рівень мовознавчої української мови (найбільше мелодійної з усіх слов'янських), до рівня якогось примітивного зв'язки якогось, дивовижного «геганія» чи «хеканія», уживаючи ч замість її в першому випадку, а х замість її у другому (наприклад, пишучи «Ханна Сухоща», тобто бувший польський прем'єр). Тепер є намагання пересунути позицію знака «ї» в азбуці, та скасувати однієї ній букви «ї» та «є», для упрощення азбуки, як автор має нагоду почути від самого А. Погрібного, колишнього заступника міністра освіти України. Це є духовий спадок славного міністра Боллода.

Тяжке становище українського правописання може ілюструвати факт, що один відомий мовознавець уважає відповідним у науковій праці написати, що в українській мові різко живається чи є нехарактерних звуків чи ф, хіба в чужих словах чи мовою інтелекту, а другий говорить про як бжукву політичну, недавно віддану. Це українські науковці діаспори.

Тим часом, докази давності букви г (перерваної із середньовічної грецької абетки) можна легко знайти, навіть не шукаючи: автор знайшов ужиток букви г на старовинному вінтатрі у Крилосі ще перед 1572 роком, а також г та г можна знайти у якомусь скоро-

ченні, одне коло другого, на монети, що знаходиться у Львові та яка має на другому боці напис, «серебро Ярославле», разом із тризубом князя Ярослава Мудрого. Якщо ця монета правдива, то вона свідчить про вжиток букви г в Україні ще 900 років тому.

Харківський правопис, остаточно прийнятий у 1929 році, не міг усіх задоволити, бо був свого роду компромісом між галицькими і східноукраїнськими мовознавцями. Автор пригадує собі ще із шкільних часів оживлені дискусії про «апостроф», який чомусь дуже тяжко приймався на Західній Україні. Однак, хоч були й характерні винятки (наприклад, Гавардський ДУ), диспори прийняла цей правопис в основному, і він також рекомендований НТША. У роздольності із 15-их загальних зборів НТША спеціально звертають увагу на раніше накинених русифікаторських норм українського правописання в УСРС та заохочують сьогоденніших «науковців і працівників пера в Україні» брати до уваги Харківський правопис при обговоренні нового українського правописання. Автор собі пригадує, однак, виступ одного члена тетерішньої правописної комісії на 4-ій міжнародній науковій конференції «Проблеми науково-технічної термінології» запланованої у Львові на 24-го—27-го вересня 1996 року. Через певні непорозуміння між організаторами конференції та Львівською Політехнікою, конференція відбулася у скороченій формі протягом тільки одного дня. Правописна комісія, згідно із доповіддю одного, тут присутнього члена, працюючи на «мажоритарному принципі», у великій мірі склалася із «старих кадрів», які може часто навіть не «спілюються» українською мовою у щоденному житті. Тому не можна тепер від них багато сподіватися чогось позитивного. Не є цілком виключеною нова ліквідація недавніх, дуже поміркованих, здобутків останнього

українського правопис.

Не можна цілком виключити можливість повної ліквідації самої ідеї самостійності української мови, тим разом проголосованої демократичною більшістю, у ролі якогось хитромудрого варіанта вальсуючого «нема», не було і бути не може» — як це, зрештою, на міжнародному рівні робить «приятель українського народу» А. Солженіцин. Тому вражає, коли недавні відвідувачі України (часами навіть українські учні!), по приїзді до Америки, залюбки починають уживати такі вислови як «США», «долари», «кафедра», «деяносія», і т. д. — «бо так говорять сьогодні в Україні, за той час як Вас там не було, мова змилася», — зазубавуючи неможливий русифікаційний тиск і терор на мовному полі. Розсадити український народ із середини, зредукувати українську мову до статусу якоїсь «міномови», до цілком примітивного, «побудовного» рівня, зробити її остаточною для «моделі» згодності, «модернізації» завдання певної частини української академічної номенклатури — щоб це зробити вже без прямих терорів, у цілком демократичний спосіб, як волю народу — щоб самі українці не помітили, як це все сталося. Тільки від нас залежить, чи ми це все вдасть!

Тому сама ідея скликання науковців із поза УСРС, піднята тому 80 років тодішніми українськими більшовиками, заслуговує на нашу увагу і признання навіть ще й сьогодні. При кінці, автор ще хоче підчеркнути гідну увагу недавні заслуги для українського мовознавства й термінології та видання правописних словників: А. Вовка, Я. Рудницького і К. Церкевича, які найбільш заслужили.

Як вже, зрештою, завважив оригінально сам М. Грушевський, велика примітивність їх аргументів і загальна некультурність ворогів українського відродження у великій мірі причинилися до остаточного успіху робітників на українськомовному полі, яким був на свій час Харківський правопис. Не даймо піти із досягненнями намане!

Роман С. Голіат

Українці, які врятували жидів

Між багатьма українцями, що рятували життя жидів під час німецької окупації західної України, знаходимо ім'я Івана Гринія, в польській публікації п. з. «Metropolis» Andrzej Szepczyk, Studia i materialy, pod redakcją, Andrzej A. Ziembu, Nakładem Polskiej Akademii Umieiotnosci, Kraków, 1994, stronic 274.

Іван Гриній, у своїй натаріальній заяві, згадує, що в роках 1941—44 він був шофером уряду Львівської Митрополії і виконував доручення ігумена Клімента Шептицького, брата Митрополита Андрія. Митрополит був надзвичайно чесною і добродушною людиною, який зробив все, що було в його силах, щоб допомогти тим, які були в потребі, навіть тоді, коли його дії наражали його на смертельну небезпечу.

Одного дня о. Іван Котів, який працював у митрополітській канцелярії, передав разом з Іваном Гринієм шістьох жидів, що переховувалися у митрополітських забудованнях, до монастиря ОО. Студитів в Ужєві.

Іншим разом він передав коло 30 жидівських дітей до монастиря за коницнє у Яхторів. Він дає згадує, що він в товаристві о. Котіва передав до сиритинця 15 бездомних дітей. На випадок німецької перевірки документів, усе виготовив о. Іоганн Пітерс, редамптор німецької національності, який неохайно сповняв при Митрополіті функцію секретаря. Гестапо арештувало його у 1942 році і заслало до концтабору в Дахав. Після війни він продовжував душпастирську працю в греко-католицькому монастирі.

Іван Гриній, який працював у митрополітській канцелярії, передав разом з Іваном Гринієм шістьох жидів, що переховувалися у митрополітських забудованнях, до монастиря ОО. Студитів в Ужєві.

Іншим разом він передав коло 30 жидівських дітей до монастиря за коницнє у Яхторів. Він дає згадує, що він в товаристві о. Котіва передав до сиритинця 15 бездомних дітей. На випадок німецької перевірки документів, усе виготовив о. Іоганн Пітерс, редамптор німецької національності, який неохайно сповняв при Митрополіті функцію секретаря. Гестапо арештувало його у 1942 році і заслало до концтабору в Дахав. Після війни він продовжував душпастирську працю в греко-католицькому монастирі.

Іван Гриній, який працював у митрополітській канцелярії, передав разом з Іваном Гринієм шістьох жидів, що переховувалися у митрополітських забудованнях, до монастиря ОО. Студитів в Ужєві.

Іншим разом він передав коло 30 жидівських дітей до монастиря за коницнє у Яхторів. Він дає згадує, що він в товаристві о. Котіва передав до сиритинця 15 бездомних дітей. На випадок німецької перевірки документів, усе виготовив о. Іоганн Пітерс, редамптор німецької національності, який неохайно сповняв при Митрополіті функцію секретаря. Гестапо арештувало його у 1942 році і заслало до концтабору в Дахав. Після війни він продовжував душпастирську працю в греко-католицькому монастирі.

Іншим разом він передав коло 30 жидівських дітей до монастиря за коницнє у Яхторів. Він дає згадує, що він в товаристві о. Котіва передав до сиритинця 15 бездомних дітей. На випадок німецької перевірки документів, усе виготовив о. Іоганн Пітерс, редамптор німецької національності, який неохайно сповняв при Митрополіті функцію секретаря. Гестапо арештувало його у 1942 році і заслало до концтабору в Дахав. Після війни він продовжував душпастирську працю в греко-католицькому монастирі.

Іншим разом він передав коло 30 жидівських дітей до монастиря за коницнє у Яхторів. Він дає згадує, що він в товаристві о. Котіва передав до сиритинця 15 бездомних дітей. На випадок німецької перевірки документів, усе виготовив о. Іоганн Пітерс, редамптор німецької національності, який неохайно сповняв при Митрополіті функцію секретаря. Гестапо арештувало його у 1942 році і заслало до концтабору в Дахав. Після війни він продовжував душпастирську працю в греко-католицькому монастирі.

Іншим разом він передав коло 30 жидівських дітей до монастиря за коницнє у Яхторів. Він дає згадує, що він в товаристві о. Котіва передав до сиритинця 15 бездомних дітей. На випадок німецької перевірки документів, усе виготовив о. Іоганн Пітерс, редамптор німецької національності, який неохайно сповняв при Митрополіті функцію секретаря. Гестапо арештувало його у 1942 році і заслало до концтабору в Дахав. Після війни він продовжував душпастирську працю в греко-католицькому монастирі.

Іншим разом він передав коло 30 жидівських дітей до монастиря за коницнє у Яхторів. Він дає згадує, що він в товаристві о. Котіва передав до сиритинця 15 бездомних дітей. На випадок німецької перевірки документів, усе виготовив о. Іоганн Пітерс, редамптор німецької національності, який неохайно сповняв при Митрополіті функцію секретаря. Гестапо арештувало його у 1942 році і заслало до концтабору в Дахав. Після війни він продовжував душпастирську працю в греко-католицькому монастирі.

Іншим разом він передав коло 30 жидівських дітей до монастиря за коницнє у Яхторів. Він дає згадує, що він в товаристві о. Котіва передав до сиритинця 15 бездомних дітей. На випадок німецької перевірки документів, усе виготовив о. Іоганн Пітерс, редамптор німецької національності, який неохайно сповняв при Митрополіті функцію секретаря. Гестапо арештувало його у 1942 році і заслало до концтабору в Дахав. Після війни він продовжував душпастирську працю в греко-католицькому монастирі.

Любомира Крупа

Конференція «В. Винниченко: державний муж, письменник, малір»

Ініціативу Української Вільної Академії Наук у ЗСА, Винниченківської комісії та Українського Інституту Америки у неділю, 23-го лютого ц. р., у УІА в Нью-Йорку відбулася наукова конференція, присвячена Володимирові Винниченкові — його діяльності як державного мужа, письменника й малера. Програма складалася з двох сесій, при чому перша розглядала успіхи праці Винниченківської комісії і постать Винниченка — державного діяча та його політичні погляди, такими доповідями були: «Слово про Архив Винниченка, комісія та її голову Григорія Костюка» — д-ра Лариса Ониськевич; «Лекції Винниченка для державотворення України» — амбасадора Юрія Шербака; «Політичні погляди на драмах Володимира Винниченка: конфлікт характерів чи конфлікт ідей?» — д-ра Анни Прохик.

Друга сесія зосереджувалася на постаті Винниченка — письменника й малера, включаючи доповіді: «Краса і печаль: деякі завдання по естетичній світогляді Винниченка» — д-ра Мирослава Томору-Знаєнко; «Володимир Винниченко і Єлсей Карпенко: подібні проблеми — різні роз'язки» — д-ра Лариса Ониськевич; «Самота моя плаче в мені» (про малювання В. Винниченка, ілюстроване прозірками) — мистецтвознавець Тамара Скрипка.

За словами Григорія Костюка, вестіло відданого дослідника постаті В. Винниченка, «одним з парадоксів творчості біографії письменника — це те, що у всій своїй суперечливій складності й глибині — він і досі не досліджений» (Володимир Винниченко та його доба, 1980 р.). Причину цього парадоксального стану автор додає в тому, що, майже все, що досі було написано про Винниченка, було написано не в площі об'єктивної спільної аналізи його діяльності і творчості, не в бажанням загнати його у світ його ідей, образів та мистецьких засобів, як об'єктивних виявів певної долі та психологічних, соціальних чи національних стосунків між людьми того часу, а в площі переважно війни з Винниченком, з його творами, героями, ідеями».

Хоча його творчість початків XX століття була визнана і високо цінена такими нашими письменниками, як Іван Франко чи Леся Українка та цілою пле-

ядо письменників Розстріляного відродження, і його твори ще в рукописах перекладалися на західноєвропейські мови, та все ж таки через гіпертрофовану цнотливість української критики публіки цей впливотковий письменник не став, якби належав, загально визнаним автором нашої століття. Цю прогалину об'єктивного та всебічного висвітлення постаті Винниченка взяла на себе Винниченківська комісія, про яку була мова в першій доповіді конференції.

Після вдумливого слова-відкриття конференції науковим секретарем УІАН, відомим істориком Анною Прохик, заступник голови Винниченківської комісії, літератор Лариса Ониськевич в своїй доповіді обширно

Під час конференції (зліва): д-р Лариса Ониськевич, амбасадор Юрій Шербак з дружиною Марією, д-р Мирослава Томору-Знаєнко, д-р Анна Прохик, Тамара Скрипка.

інформувала про Архив Винниченка, комісія та її голову Г. Костюка.

Після смерті Винниченка 1951 року Г. Костюк поїхав до Мужену у Франції. Побачивши великий архів письменника, цінні документи, рукописи, листування, він закликав, щоб організувати комісії чи групи дослідів спадщини Винниченка. На цей заклик першим відгукнувся Василь Чапленко і Володимир Міжовський, які у грудні 1951 року організували таку комісію при УІАН. В. Чапленко був першим головою комісії. Г. Костюк переїхав до Америки 1952 року і незабаром перебрав головуство комісії. Коли Розалія Винниченко підписала договір, що передає всі архіви чоловіка «у цілковите розпорядження УІАН», Г. Костюк мав уже

договорення з Колумбійським університетом, який приймав весь архів і заплатив за перевезення з Франції до Нью-Йорку. Довгі роки праці над упорядкуванням архіву відомі проф. Костюк, як і Оксана Радич, Олена Несіна, Романі Ольга Маланчук. Тепер з архіву користає велике число дослідників із різних континентів. Г. Костюк приготував багато публікацій із рукописів Винниченка, і за це, за все його пращо в цій ділянці, його називають «основником наукового винниченкознавства». І тому на цій конференції, присвячній Винниченкові, також відмітили невтомного працівника над спадщиною Винниченка — Г. Костюка, який на осєні сповнився 95 років.

Амбасадор Ю. Шербак у вступі до доповіді «Лекції Винниченка для державотворення України», підкреслив конєчність об'єктивної, холодно-раціональної оцінки історичних постатей Українських визвольних змагань, висвітлення їх «в усій їхній величчій й низості, у всіх їхніх зламах і падіннях, не мітологізуючи, але і не деміонізує їх», бо «тільки тоді зможемо вірно відомити зашифровані послання історії, зробити правильні висновки для використання їх в державних інтересах сучасної України».

Хоча Винниченко, як і більшість української інтелігенції цієї долі, був у поєнолі соціалістичної утопії, велика його заслуга полягала в тому, підкреслив прелегент, що він чітко наголошував важливість балансу між соціальним і національним факторами у державному будівництві України.

Крім вищезгаданого, доповідь звернула увагу на участь Винниченка у підготовці й проголошенні акту злуки України в єдину, соборну державу, як рівнож його керівництво законодавчою політикою України. Від федералізму, від тої найновішої в справедливості російської демократії, як Винниченка та і Грушевського, відлучала сама Росія, той факт, що всі політичні сили й партії були за «єдину неділимую Росію». Ситуація і сьогодні не змінилася, ствердив прелегент, і тут надзвичайно включно є завдяга Президента України Леоніда Кучми: «Росія явно не вистачає Сахарова».

Хоч обидварував Винниченка, на закінчення сказав прелегент, багатством натхненних слів, він і дав йому, «слова гніви, іронічні і не завжди справділиві щодо тих, що стояли поруч». Найбільшою помилкою Винниченка прелегент вважає факт, що він, як державний муж, маючи доступ до найважливіших державних таємниць і таємних документів, опублікував їх у 1920 році. Це було використання пропагандистськими центрами ворогів України.

Закінчення буде.

„Про це і те“

43-й Відділ Союзу Українок Америки у Філадельфії знає свій культурний доробок. На його коні пішли ряд успішних імпрес: багато мистецьких виставок, літературних і авторських вечорів, виступів акторів і визначних постатей, два великі літературні конкурси.

Сьогодні Відділ стоїть на порозі 40-літнього ювілею 18-го жовтня цього року. Підготовлюючись до нього, влаштуємося теж ювілей, тим разом ред. Ольги Кузьмичови.

Вечір під назвою „Про це і те“ відбудеться в суботу, 12-го квітня о р. в 5-й год. по полудні у великій залі Українського Освітньо-Культурного Центру.

В програмі беруть участь: відкриття — Анна Максимович, журналістка — Людмила Волянська, пластунка і сеньйор Дора Горбаньська, проф. Леонід Рудницький, актори Марія Лисак і Любомир Ліщинський, оперний співак Богдан Чаплинський, піаністка Роксолана Гарасимович. Ведуча програми — Людмила Чайківська.

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМ. ШЕВЧЕНКА В АМЕРИЦІ
— запрошує —
членів й українське громадянство на допомогу

МІСЦЕ УКРАЇНИ У ВИСТАВЦІ „СЛАВА ВІЗАНТІ“ У МЕТРОПОЛІТАЛЬНОМУ МУЗЕЮ НО ЙОРКУ

яку виповнить

д-р ОЛЕНА ПЕВНА
науковий співробітник Метрополітанського Музею
Но Йорку, співорганізатор виставки „Слава Візанті“,
знавець візантійського та середньовічного
мистецтва України та східних слов'ян
що відбудеться

в суботу 12-го квітня 1997 р. о год. 5-й веч.
в домі НТШ, при 83 Четверта авеню
між 9 і 10 вулицями в Но Йорку

УПРАВА НТШ

РІЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ КРАЙОВОЇ РАДИ
відбудеться в суботу

3-го травня 1997 р. о год. 1:30 по пол.
в приміщенні канцелярії УАКРАДИ при
142, 2-га Аве. в Но Йорку

з наступним порядком нарад:

1. Відкриття Конференції.
2. Схвалення порядку нарад.
3. Відчитання протоколу попереднього засідання Крайової Ради.
4. Дискусія над протоколом та його прийняття.
5. Зап. Президії Крайової Ради та Екзекутиви УАКРАДИ.
6. Зап. Контрольної Комісії УАКРАДИ.
7. Зап. та дискусія над звітами.
8. Затвердження бюджету УАКРАДИ.
9. План праці на наступну каденцію.
10. Різне.
11. Закриття засідання.

За Президію Крайової Ради

Д-р Богдан Шебунчак голова
Олександр Непрель секретар

ПОДКА

В суботу, 15-го березня 1997 року, з ініціатиивою Ойльдефійського Відділу Товариства Сеньйорів у Філадельфії і при співпраці Товариства Сеньйорів у Філадельфії, в Українському Освітньо-Культурному Центрі відбулася дуже успішна зустріч для вивчення 90-літнього ювілею ім. ВОЛОДИМИРА ШИПРИКОВИЧА і проф. ВОЛОДИМИРА ВИННИЦЬКОГО.

Я невимовно вдячний підприємцю і організаторам задоволеної зустрічі. Зокрема я щиро дякую ім. Методію Борському, голові Філадельфійського Відділу Товариства Українських Інженерів Америки, д-рові Євгену Новосодову, голові Товариства Сеньйорів і інж. Григорію Кузьмі, голові Головної Управи ТУА.

Сердечно дякую д-рові Романові Шпирковичу, директору Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету, приятелю Української Академії Гімназій у Львові і д-рові Ярославові Запільському, голові Ойльдефійського Оередку Наукового Товариства ім. Шевченка.

Дякую також моїм ближчим і далішнім родичам, всім друзям і знайомим, які привітали мене кореспонденцією, телефонічно, або особисто і всім учасникам задоволеної зустрічі, які щиро складали нам сердечні побажання.

Хай Весняний мас всіх вас у своїй ласкавій опіці!

Проф. Володимир Винницький

Міжнародна конференція з питань технічної термінології

Понад тисячу літ тому великий князь Володимир хрестив Русь. Знаємо, яке кололате значення для утвердження держави, забезпечення її престижу та піднесення мала ця дія.

Сьогодні перед спадкоємцями Русі Україною, державою, що постола на руїнах однієї з наймогутніших і найкращих імперій, стоїть завдання не менш тяжке — утвердити українську мову як державну, як першооснову існування українського народу, як засіб його консолідації, культурного, економічного, правового, наукового розвитку. Історія подає нам чіткі лекції того, що повноцінно мова може розвиватися тільки у власній державі, але і держава, яка не зміє захистити і врегулювати правовим шляхом функціонування мови народу, який дав їй ім'я, приречена. Бо тільки через національну мову поєднуються елементи національно-успішного життя держави, здійснюється її національна безпека, забезпечується співпраця зі світовою громадськістю.

Після багатовікового колоніального стану не просто утверджувати українську державу. Пам'ятаємо пристаті, якими супроводжувалося прийняття Конституції України і зокрема 10-ї статті, яка визнала українську мову державною мовою України.

Підкреслюємо це тому, що правна основа, сподіваємося, забезпечить українській мові престижність та авторитетність.

Своєчасним є доручення Президента Кабіне-

ВИСТАВКА А. КЛИМЕНКА

Но Йорк. — У постійному представництві України при Організації ОБ'єднаних Націй, 200 East 51st Street, New York, N. Y., відкрито виставку праць українського художника Андрія Клименка. Він народився 12-го червня 1956 року у м. Щетово Луганської області. У 1975 році закінчив Луганський художній училище, а в 1988 році Московський художній інститут ім. Сурикова. Його роботи були виставлені на ряді виставок. Він є одним з авторів альбому „Справи мешканців на небесах“, до якого увійшли, 47 репродукцій сучасних художників з багатьох країн світу. Виставка, на якій представлені лише деякі з численних праць талановитого художника, буде відкрита для відвідування щодня від 10-ї до 6-ї год. (окрім невіді) до 19-го квітня ч. р. Вхід вільний.

У ПОНЕДІЛОК, 31-ГО БЕРЕЗНЯ, в Денвері, Колорадо, розпочався суловий процес над підсудним Тимом Мексвем, якого ошукано у здійсненні найбільшого територіального акту в країні — підпалювання 19-го квітня 1995 року державного будинку в Оклахомі Сіті, де загинуло 168 осіб у тому числі десятків дітей. Відповідальний за перебіг розпалу суддя Річард Меч, привітав присутніх на суді та відразу приступив до процедури вибору 12-членної лави присяжних. Питання судді, прокуратора та оборони до першого кандидата вказали, що подія, за котрою ошукано підсудного, в той чи інший спосіб мала вплив і тому аналітики уважають, що не легко буде знайти людей, котрі могли б винести присуд, які велить часом, тільки на підставі доказів представлених під час розпалу.

ГЕНЕРАЛ АРМІЇ ВЕЛСЛІ КЛАРКА у понеділок, 31-го березня, президент Білл Клінтон номінував на становище командира збройних сил НАТО та всіх американських військ розміщених в Європі. Генерал В. Кларк до часу його номінації був командиром американських збройних сил Південного командування, котре наглядає над американською військовою діяльністю у Латинській Америці за винятком Мексико і Карибських островів. Як і Президент 52-річний ген. В. Кларк є уродженцем стейти Аркенсі і стипендістом Ровдса на університетській студії в Оксфордському університеті в Англії. Військову академію у Вест Пойнті, Н.Й., закінчив у 1966 році, ветеран В'єтнамської війни, крім того володіє російською мовою, що напевно йому пригодиться на новому становищі.

Україна, а також представників з Росії, Польщі, ЗСА, було 30 докторів наук, професорів, 68 доцентів.

Відкрив конференцію ректор „Львівської Політехніки“ проф. Юрій Рубан. На пленарному засіданні, яке він голова Технічного комітету стандартизації науково-технічної термінології доцент Богдан Ришар, виступив заступник посадики Львова Богдан Стелмаш, депутат Верховної Ради України проф. Тарас Кияк, заступник голови держстандарту Юрій Рубан, співголова Українського Термінологічного Центру Америки проф. Д-р Олександр Біланок та інші. Вишгород Інституту стандартизації Ярослав Юзківський сказав, що в Україні розроблено та впроваджено 500 державних стандартів, а розробляється ще 130. Звернувшись до учасників конференції прочитав проєктор Национального Технічного Університету України проф. Володимир Шевцов.

Промовці констатували, що проблеми, про які йде мова на конференції, дуже тісно пов'язані з проблемами політичними. Вони наголосували на необхідності прийняття Верховною Радою нової редакції закону про мову в Україні, де було б регламентовано функціонування української мови як державної та мови міжнародного спілкування в Україні. Потрібно прийняти також комплексну програму розвитку української мови, що мала б стати одним з чинників утвердження української державності. На часі необхідність якнайшвидше прийняття нової редакції українського правоту.

Тільки на цій державній правній оці мови можна приписати написання та видання української науково-технічної літератури, проагувати та поширювати здобутки сучасного українського термінознавства.

В рамках конференції діяли два „круглих столів“. На перший під назвою „Як трансформувати з 10-ї статті Конституції, „Як забезпечити всебічний розвиток і функціонування української мови у вищих навчальних закладах України“ було запрошено ректорів вищих шкіл, зокрема з Київського, Донецького, Одеського та Приазовського технічних університетів, представників нормотворчих організацій; на другий — „Концепції сучасного українського правопису“ — вчених-термінологів, лінгвістів та філологів. На конференції діяло п'ять секцій: „Теоретичні засади термінознавства та лексикографії“, „Лексикографія та міжмовні зв'язки“, „Термінознавство та суспільство“, „Термінологія технічних наук“, „Термінологія хіміко-біологічних наук“, на яких виступили 82 доповідачі. Дискусії навколо таких загальних питань, як темп, методи впровадження мови в освітній українських регіонах, так і спеціальних, особливо хіміко-біологічних, були гострішими, за твердженням найбільш заявлять дискусіянти, корисними. Відбулася також українсько-польська зустріч з обговоренням кола питань, пов'язаних з випуском та впровадженням нормативних документів, семінар з богословської термінології.

На конференції прийнято конкретну конструктивну ухвалу, яку надіслано до Верховної Ради, Адміністрації Президента, Кабінету Міністрів та Міністерства Освіти.

Христина Буртинська

Україна, а також представників з Росії, Польщі, ЗСА, було 30 докторів наук, професорів, 68 доцентів.

Відкрив конференцію ректор „Львівської Політехніки“ проф. Юрій Рубан. На пленарному засіданні, яке він голова Технічного комітету стандартизації науково-технічної термінології доцент Богдан Ришар, виступив заступник посадики Львова Богдан Стелмаш, депутат Верховної Ради України проф. Тарас Кияк, заступник голови держстандарту Юрій Рубан, співголова Українського Термінологічного Центру Америки проф. Д-р Олександр Біланок та інші. Вишгород Інституту стандартизації Ярослав Юзківський сказав, що в Україні розроблено та впроваджено 500 державних стандартів, а розробляється ще 130. Звернувшись до учасників конференції прочитав проєктор Национального Технічного Університету України проф. Володимир Шевцов.

Промовці констатували, що проблеми, про які йде мова на конференції, дуже тісно пов'язані з проблемами політичними. Вони наголосували на необхідності прийняття Верховною Радою нової редакції закону про мову в Україні, де було б регламентовано функціонування української мови як державної та мови міжнародного спілкування в Україні. Потрібно прийняти також комплексну програму розвитку української мови, що мала б стати одним з чинників утвердження української державності. На часі необхідність якнайшвидше прийняття нової редакції українського правоту.

Тільки на цій державній правній оці мови можна приписати написання та видання української науково-технічної літератури, проагувати та поширювати здобутки сучасного українського термінознавства.

В рамках конференції діяли два „круглих столів“. На перший під назвою „Як трансформувати з 10-ї статті Конституції, „Як забезпечити всебічний розвиток і функціонування української мови у вищих навчальних закладах України“ було запрошено ректорів вищих шкіл, зокрема з Київського, Донецького, Одеського та Приазовського технічних університетів, представників нормотворчих організацій; на другий — „Концепції сучасного українського правопису“ — вчених-термінологів, лінгвістів та філологів. На конференції діяло п'ять секцій: „Теоретичні засади термінознавства та лексикографії“, „Лексикографія та міжмовні зв'язки“, „Термінознавство та суспільство“, „Термінологія технічних наук“, „Термінологія хіміко-біологічних наук“, на яких виступили 82 доповідачі. Дискусії навколо таких загальних питань, як темп, методи впровадження мови в освітній українських регіонах, так і спеціальних, особливо хіміко-біологічних, були гострішими, за твердженням найбільш заявлять дискусіянти, корисними. Відбулася також українсько-польська зустріч з обговоренням кола питань, пов'язаних з випуском та впровадженням нормативних документів, семінар з богословської термінології.

На конференції прийнято конкретну конструктивну ухвалу, яку надіслано до Верховної Ради, Адміністрації Президента, Кабінету Міністрів та Міністерства Освіти.

Христина Буртинська

Україна, а також представників з Росії, Польщі, ЗСА, було 30 докторів наук, професорів, 68 доцентів.

Відкрив конференцію ректор „Львівської Політехніки“ проф. Юрій Рубан. На пленарному засіданні, яке він голова Технічного комітету стандартизації науково-технічної термінології доцент Богдан Ришар, виступив заступник посадики Львова Богдан Стелмаш, депутат Верховної Ради України проф. Тарас Кияк, заступник голови держстандарту Юрій Рубан, співголова Українського Термінологічного Центру Америки проф. Д-р Олександр Біланок та інші. Вишгород Інституту стандартизації Ярослав Юзківський сказав, що в Україні розроблено та впроваджено 500 державних стандартів, а розробляється ще 130. Звернувшись до учасників конференції прочитав проєктор Национального Технічного Університету України проф. Володимир Шевцов.

Україна, а також представників з Росії, Польщі, ЗСА, було 30 докторів наук, професорів, 68 доцентів.

Відкрив конференцію ректор „Львівської Політехніки“ проф. Юрій Рубан. На пленарному засіданні, яке він голова Технічного комітету стандартизації науково-технічної термінології доцент Богдан Ришар, виступив заступник посадики Львова Богдан Стелмаш, депутат Верховної Ради України проф. Тарас Кияк, заступник голови держстандарту Юрій Рубан, співголова Українського Термінологічного Центру Америки проф. Д-р Олександр Біланок та інші. Вишгород Інституту стандартизації Ярослав Юзківський сказав, що в Україні розроблено та впроваджено 500 державних стандартів, а розробляється ще 130. Звернувшись до учасників конференції прочитав проєктор Национального Технічного Університету України проф. Володимир Шевцов.

Україна, а також представників з Росії, Польщі, ЗСА, було 30 докторів наук, професорів, 68 доцентів.

Відкрив конференцію ректор „Львівської Політехніки“ проф. Юрій Рубан. На пленарному засіданні, яке він голова Технічного комітету стандартизації науково-технічної термінології доцент Богдан Ришар, виступив заступник посадики Львова Богдан Стелмаш, депутат Верховної Ради України проф. Тарас Кияк, заступник голови держстандарту Юрій Рубан, співголова Українського Термінологічного Центру Америки проф. Д-р Олександр Біланок та інші. Вишгород Інституту стандартизації Ярослав Юзківський сказав, що в Україні розроблено та впроваджено 500 державних стандартів, а розробляється ще 130. Звернувшись до учасників конференції прочитав проєктор Национального Технічного Університету України проф. Володимир Шевцов.

Україна, а також представників з Росії, Польщі, ЗСА, було 30 докторів наук, професорів, 68 доцентів.

Відкрив конференцію ректор „Львівської Політехніки“ проф. Юрій Рубан. На пленарному засіданні, яке він голова Технічного комітету стандартизації науково-технічної термінології доцент Богдан Ришар, виступив заступник посадики Львова Богдан Стелмаш, депутат Верховної Ради України проф. Тарас Кияк, заступник голови держстандарту Юрій Рубан, співголова Українського Термінологічного Центру Америки проф. Д-р Олександр Біланок та інші. Вишгород Інституту стандартизації Ярослав Юзківський сказав, що в Україні розроблено та впроваджено 500 державних стандартів, а розробляється ще 130. Звернувшись до учасників конференції прочитав проєктор Национального Технічного Університету України проф. Володимир Шевцов.

Україна, а також представників з Росії, Польщі, ЗСА, було 30 докторів наук, професорів, 68 доцентів.

Відкрив конференцію ректор „Львівської Політехніки“ проф. Юрій Рубан. На пленарному засіданні, яке він голова Технічного комітету стандартизації науково-технічної термінології доцент Богдан Ришар, виступив заступник посадики Львова Богдан Стелмаш, депутат Верховної Ради України проф. Тарас Кияк, заступник голови держстандарту Юрій Рубан, співголова Українського Термінологічного Центру Америки проф. Д-р Олександр Біланок та інші. Вишгород Інституту стандартизації Ярослав Юзківський сказав, що в Україні розроблено та впроваджено 500 державних стандартів, а розробляється ще 130. Звернувшись до учасників конференції прочитав проєктор Национального Технічного Університету України проф. Володимир Шевцов.

Україна, а також представників з Росії, Польщі, ЗСА, було 30 докторів наук, професорів, 68 доцентів.

Відкрив конференцію ректор „Львівської Політехніки“ проф. Юрій Рубан. На пленарному засіданні, яке він голова Технічного комітету стандартизації науково-технічної термінології доцент Богдан Ришар, виступив заступник посадики Львова Богдан Стелмаш, депутат Верховної Ради України проф. Тарас Кияк, заступник голови держстандарту Юрій Рубан, співголова Українського Термінологічного Центру Америки проф. Д-р Олександр Біланок та інші. Вишгород Інституту стандартизації Ярослав Юзківський сказав, що в Україні розроблено та впроваджено 500 державних стандартів, а розробляється ще 130. Звернувшись до учасників конференції прочитав проєктор Национального Технічного Університету України проф. Володимир Шевцов.

Громада Чикаго вшанувала Т. Шевченка

В невіді, 9 березня в Чикаго був зовсім привітний день — холодний, же і з дощем. Та це, однак, не стало на перешкоді українській громаді зібратися у шкільній о. Миколая, щоб вшанувати найбільшого сина українського народу — Тараса Шевченка.

Громада рік-чичо вшанувала Тараса Шевченка. І робить це з почуття глибокої шани та особливого пієтзму до особи Кобзаря, котрий став провідником українського народу, творцем української душі, нації.

Чикагська громада прийшла вшанувати батька свого народу, що разом з братами в Батківщині сповити Заповіт, в якому Шевченко звертався до нас, щоб не забули спом'янути його „в сім'ї вольній, новій“. Т. Шевченко, і його пророчі слова, що „встане Україна“ були для нас дороговказом до мети, давали сили боротися за правду, зміцнювали віру, що одного дня Україна таки „встане і розквітне пов'язана“.

Вшанування Кобзаря в Чикаго відбулося у формі концерту. Як гоштів, то сцени було прибрано портретом Шевченка, прикрашеним вишиваним рушником; було багато зелених та живих квітів. Поруч портрету був виспаваний рядок із „Заповіту“, що починається „І мене в сім'ї великій...“, який неначе пригадував присутнім, для чого вони збиралися.

Свято відкрив голова Іллінойської Відділу УККА інж. Орест Баранчик. Першою точкою концерту був „Заповіт“ у виконанні хору „Крило“ при параші свв. Володимира і Ольги, під диригентурою Наді Савин-Вірхнянської та при супроводі

бандуристок Мотри Пошванік та Оксани Родак-Луценко. Відтак виступав дитячий шкільний хор „Свята-зілля“ Української Катедральної Школи св. Миколая під диригентурою Марти Сланич. Учні виконали пісні „Покліб тобі, Тарасе“ (муз. М. Таворонського, форт. обр. В. Касаріна), „Якби мені черевички“ (форт. обр. О. Залеського), „Тече вода“ (муз. А. Філіпенка). Пісні були переплетені збірними короткими декламаціями, присвяченими Шевченкові.

Святою слово вголосив гість з Канади, голова КУК в Онтаріо, д-р Євген Рослякшій. Доповідач відзначив, що в березні всі українці як у діаспори, так і на рідних землях, сходяться, щоб духовно об'єднатися в поклолі світлій постаті українського народу Тарасові Шевченкові, якого треба вважати батьком ідеї модерної української держави. В своїх словах доповідач розвивав і узагальнював думку про Тараса Шевченка як батька державного відродження України, цитуючи вибрані місця з „Кобзаря“ і закінчив твердженням, що немає в світі другого народу, для якого хтось зробив би більше, як Тараса Шевченка зробив для свого народу.

В наступній точці з'єднанні ансамблі бандуристок ОДУМ і СУМ під мистецьким керівництвом О. Родак-Луценко виконали на бандурах „Зоре моя вечірняя“ (муз. Я. Степового) та народну пісню „Метелиця“. Програма продовжувалася, і при супроводі з'єднаних ансамблів бандуристів хор „Крило“ виконав „Думи мої“ (муз. обр. Г. Кітасового), „Утоптали стежки твої“ (муз. Я. Степового) та

бандуристок Мотри Пошванік та Оксани Родак-Луценко. Відтак виступав дитячий шкільний хор „Свята-зілля“ Української Катедральної Школи св. Миколая під диригентурою Марти Сланич. Учні виконали пісні „Покліб тобі, Тарасе“ (муз. М. Таворонського, форт. обр. В. Касаріна), „Якби мені черевички“ (форт. обр. О. Залеського), „Тече вода“ (муз. А. Філіпенка). Пісні були переплетені збірними короткими декламаціями, присвяченими Шевченкові.

Святою слово вголосив гість з Канади, голова КУК в Онтаріо, д-р Євген Рослякшій. Доповідач відзначив, що в березні всі українці як у діаспори, так і на рідних землях, сходяться, щоб духовно об'єднатися в поклолі світлій постаті українського народу Тарасові Шевченкові, якого треба вважати батьком ідеї модерної української держави. В своїх словах доповідач розвивав і узагальнював думку про Тараса Шевченка як батька державного відродження України, цитуючи вибрані місця з „Кобзаря“ і закінчив твердженням, що немає в світі другого народу, для якого хтось зробив би більше, як Тараса Шевченка зробив для свого народу.

В наступній точці з'єднанні ансамблі бандуристок ОДУМ і СУМ під мистецьким керівництвом О. Родак-Луценко виконали на бандурах „Зоре моя вечірняя“ (муз. Я. Степового) та народну пісню „Метелиця“. Програма продовжувалася, і при супроводі з'єднаних ансамблів бандуристів хор „Крило“ виконав „Думи мої“ (муз. обр. Г. Кітасового), „Утоптали стежки твої“ (муз. Я. Степового) та

бандуристок Мотри Пошванік та Оксани Родак-Луценко. Відтак виступав дитячий шкільний хор „Свята-зілля“ Української Катедральної Школи св. Миколая під диригентурою Марти Сланич. Учні виконали пісні „Покліб тобі, Тарасе“ (муз. М. Таворонського, форт. обр. В. Касаріна), „Якби мені черевички“ (форт. обр. О. Залеського), „Тече вода“ (муз. А. Філіпенка). Пісні були переплетені збірними короткими декламаціями, присвяченими Шевченкові.

Ліра Костелина

Росія...

(Закінчення зі стор. 1)

нависла чорна тінь фашизму. З'явився повідомлення, що білоруська влада вже збудувала перші концентраційні табори для своїх національно свідомих громадян.

Московські газети оприлюднили листа, підписаного 12 видатими діячами російської культури. Вони називають А. Лукашенку „безнадійно советською людиною, яка не встидається хвалити Гітлера і Сталіна“. На думку представників російської інтелектуальної і духовної еліти, „новостворений союз може стати механізмом тиску антидемократичних сил на хід справ у Росії. Щойно початі реформи знову під загрозою. Об'єднання міського авторитарного режиму з російськими політичними екстремістами, які прагнуть реваншу, може створити єдиний антидемократичний фронт“.

Під російських комуністів Геннадій Зюганов привітав обидва народи з „перемогою“. „Ми знову живемо в союзі, який протриває від Бресту до Владивостоку“, — сказав він.

Легендарний і всім відомий американський журналіст Волтер Кронкайт приходить до здур'я після точної обхідної операції серця. Помічник 80-річного колишнього директора вісника і політичного коментатора радіотелевізійної мережі С-Бі-Ес заявив, що запланована у вівторок, 1-го квітня, була успішною і В. Кронкайт відновлює в ньюйоркській лікарні медичного центру університету Корнелл. В. Кронкайт, який здобув собі репутацію „людини найбільшого довіря в Америці“, перебуватиме в лікарні до кінця тижня.

Що зааспокоїть зростаюче невдоволення та злізгіння політичну ситуацію в країні, зарп'який парламент у вівторок, 1-го квітня, обрав нового прем'єр-міністра. Ним став Еґен Тішкелі, довголітній ворог президента-диктатора Мобуту Сесе Секо. Всі сподіваються, що хворий президент Заїру потвердить вибір парламенту, а тоді Е. Тішкелі вже третій раз стане прем'єр-міністром країни. Діти до цього він був усунений президентом Мобуту Сесе Секо тому, що не погоджувався з його політикою.

